

Natuurwaardenonderzoek

Mozaïek – Vriezenveen

Colofon

Natuurwaardenonderzoek Mozaïek – Vriezenveen

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 2757, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 16-9-2020
Ligging projectgebied: Krijgerstraat (ongenummerd) Vriezenveen		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel	3
Hoofdstuk 2	Het onderzoeksgebied	4
2.1	Situering	4
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
Hoofdstuk 3	Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1	Algemeen	5
Hoofdstuk 4	Het onderzoek	6
4.1	Methode.....	6
4.2	Resultaten	7
4.3	Wettelijke consequenties.....	9
Hoofdstuk 5	Samenvatting en conclusies	9
Hoofdstuk 6	Geldigheid	9

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor woningbouw op een perceel, gelegen tussen de het gemeentehuis en de Krijgerstraat in het centrum van Vriezenveen. Om de woningen te kunnen bouwen dient een sportzaal gesloopt te worden en beplanting gerooid te worden. Omdat in toekomst het plangebied wordt uitgebreid, is tevens de Ontmoetingskerk Vriezenveen opgenomen in het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied is op 19 mei 2020 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren. De bevindingen van dit natuurwaardenonderzoek zijn gerapporteerd in rapport 2578 van Natuurbank Overijssel.

Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in de te slopen bebouwing en een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van de egel in dichte bosschage niet uitgesloten kan worden. Gelet op de aard van de aanwezige bebouwing moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van een zomer-, winter-, kraam- en paarverblijfplaats van verschillende vleermuissoorten, in het bijzonder laatvlieger, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. Per 1 december 2019 zijn egel en kleine marterachtigen strikter beschermd in de provincie Overijssel. Voor deze soorten geldt niet langer een vrijstelling voor het 'doden' van deze dieren en het 'beschadigen en vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaats'.

In het kader van de zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Omdat met een visuele inspectie de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen niet vastgesteld kan worden en de aanwezigheid van een vaste rust- en voortplantingsplaats van de egel niet uitgesloten worden, is gericht onderzoek noodzakelijk om de wettelijke consequenties vast te kunnen stellen.

Vleermuizen en egel mogen niet gedood worden en hun vaste rust- en voortplantingsplaats mag niet verstoord (geldt niet voor egel), beschadigd of vernield worden zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen en de functie van het plangebied voor egel gepresenteerd. De rapportage wordt afgesloten met het vaststellen van de wettelijke consequenties en eventuele vervolgstappen.

1.2 Doel

Om de functie van de gebouwen voor vleermuizen en de functie van het plangebied voor egel vast te kunnen stellen, is specifiek onderzoek uitgevoerd in de periode juni 2020 – september 2020. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017¹.

Onderzoeksvraag

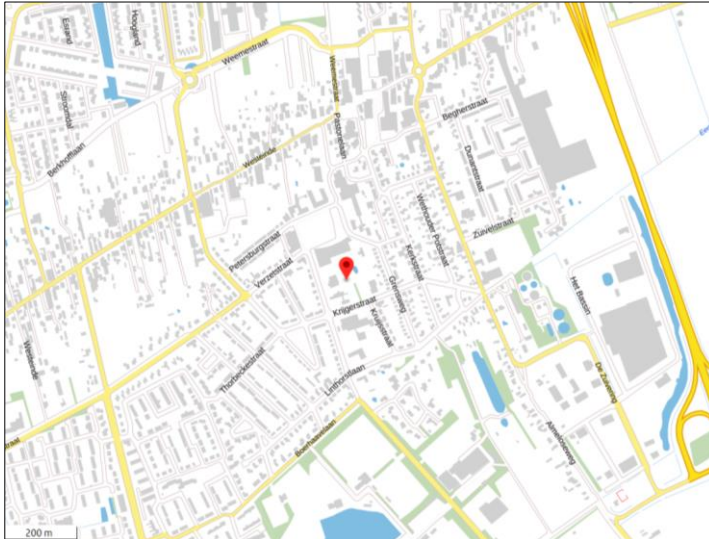
Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te geven op onderstaande onderzoeksvragen:

1. *Welke functie(s) hebben de gebouwen en bomen in het plangebied voor vleermuizen? Welke soorten en hoeveel dieren bezetten een verblijfplaats in het gebouw?*
2. *Waar bezetten vleermuizen een verblijfplaats in de bebouwing?*
3. *Welke functie heeft het plangebied voor egel?*

¹ Dit protocol is ook in 2019 en 2020 geldig.

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd in het centrum van de woonkern Vriezenveen en ligt tussen het gemeentehuis aan de noordzijde, de Krijgerstraat aan de zuidzijde en Schout Doddestraat aan de westzijde. Aan de oostzijde grenst het aan de achtertuinen van woningen die aan de Grensweg staan. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron: pdok.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding, grasland, een wadi, enkele solitaire bomen, heesters en een houtsingel. In het plan staan een kerkgebouw en gymzaal, omgeven door bloemrijk grasland met heren en der een solitaire boom. Het grasland wordt jaarlijks gemaaid waarbij het maaisel afgevoerd wordt. Rondom het kerkgebouw zijn heesters aangeplant en een deel van de gymzaal is begroeid met klimop. In het plangebied ligt een wadi, welke volledig is omzoomd door natuurlijke opslag van elzen. Deze stond overigens droog tijdens het veldbezoek. Zowel het kerkgebouw als de gymzaal is gebouwd van bakstenen en beschikken over een holle spouw. De staat van onderhoud van de gebouwen is goed; ze zijn wind- en waterdicht. Op onderstaande afbeelding wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Detailopname en begrenzing van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron: luchtfoto: pdok).

Detailopnames van de bebouwing en beplanting in het plangebied.

HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

Het voornemen bestaat om woningen in het plangebied te bouwen. Om de woningen te kunnen bouwen dient de gymzaal gesloopt te worden en dienen de wadi en de beplanting verwijderd te worden. Er zijn nog geen concrete plannen om het kerkgebouw te slopen, maar met het oog op mogelijke ontwikkelingen in de toekomst, is gevraagd het kerkgebouw te betrekken bij het onderzoek omdat het gebouw mogelijk in de (nabije)toekomst gesloopt zal gaan worden. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven.

Egel

Tijdens alle veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van egel. Er is daarbij gebruik gemaakt van een verrekijker tijdens perioden met daglicht en een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28) tijdens de avond-nacht-vroege ochtend. Tevens is gezocht naar uitwerpselen en is geluisterd naar parende egels.

Onderzoekers

Natuurbank Overijssel heeft een klein team van deskundige veldbiologen. In kader van de Algemene verordening persoonsgegevens worden geen persoonsgegevens opgenomen in deze rapportage. Alle onderzoekers zijn ervaren veldbiologen en zijn gespecialiseerd in onderzoek naar vleermuizen en kleine zoogdieren. De onderzoekers zijn bekend bij Natuurbank Overijssel.

Het plangebied is onderzocht door twee onderzoekers tijdens de kraamtijd en één onderzoeker tijdens de paartijd.

Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in augustus en september zijn uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis. Het bezoek op 20 augustus is tevens uitgevoerd om middernachtzwermen vast te kunnen stellen. Middernachtzwermen is een aanwijzing voor een massa-winterverblijfplaats. De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Zon op / zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
10-6-2020	22:00-0:00	21:55	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 16°C, droog, wind 1-2 Bft
10-7-2020	22:00-0:00	21:53	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Half bewolkt, 17°C, droog, windstil
11-7-2020	2:40-4:40	5:24	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 12°C, droog, windstil
20-8-2020	21:30-23:45	20:47	1	Paarverblijfplaatsen	Bewolkt, 22°C, droog, windstil
14-9-2020	21:00 – 23:00	19:50	1	Paarverblijfplaatsen	onbewolkt, 16°C, droog, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied. L+vJ staat voor Leemreide en van Jaarsveld. T staat voor Tuitert.

Egel

Tijdens alle bezoeken is gekeken en geluisterd naar egels.

4.2 Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn géén aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de sportzaal, wel is een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in het kerkgebouw. Deze verblijfplaats werd in de zomer bezet door maximaal drie gewone dwergvleermuizen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een massa-winterverblijfplaats bezetten in de bebouwing in het plangebied. Tijdens de najaarsronden werd een baltsend mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen

die rondom de invliegopening van de zomerverblijfplaats aan de voorzijde van de kerk vloog. Aangenomen wordt, dat de zomerverblijfplaats tevens benut wordt als paarverblijfplaats door één mannetje. Op onderstaande afbeelding wordt de invliegopening van de verblijfplaats weergegeven.

Invliegopening van een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Foerageergebied

Tijdens alle bezoeken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen in en rond het plangebied (maximaal 4 exemplaren tegelijkertijd). Deze foerageerden rond de gebouwen en de opgaande beplanting. Tijdens het bezoek op 14 september werden tevens twee foeragerende laatvliegers waargenomen. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is beperkt. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied.

Overige waarnemingen

Tijdens het bezoek op 10 juli, is een hoog over het plangebied vliegende rosse vleermuis waargenomen. Deze vertoont geen verbondenheid met het plangebied.

Egel

Er zijn tijdens het onderzoek geen egels waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de egel een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezet in het plangebied. Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat de egel geen vaste rust- en/of voortplantingsplaats in het plangebied bezet.

4.3 Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Vleermuizen bezetten een vaste rustplaats in het kerkgebouw. Door het slopen van het kerkgebouw wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood, en wordt een vaste rustplaats verstoord, beschadigd of vernield. Het slopen van het kerkgebouw leidt tot wettelijke consequenties omdat vleermuizen en hun vaste rust- en voortplantingsplaatsen beschermd zijn. Het slopen van de sportzaal leidt niet tot wettelijke consequenties.

Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie van het plangebied als foerageergebied niet aangetast.

Egel

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen egel gedood en geen vaste rust- of voortplantingsplaats beschadigd of vernield. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Het onderzoek is volledig uitgevoerd en onder gunstige weersomstandigheden.

HOOFDSTUK 5 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

In de zomer en nazomer van 2020 is een sportzaal aan de Krijgerstraat en de Ontmoetingskerk Vriezenveen in het centrum van Vriezenveen onderzocht op de aanwezigheid van een vaste rust- en voortplantingsplaats van vleermuizen en is een groter plangebied onderzocht op vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de egel.

Uit het onderzoek is gebleken dat vleermuizen geen vaste rust- of voortplantingsplaats bezetten in de sportzaal, maar dat de gewone dwergvleermuis een zomer- en paarverblijfplaats bezet in de voorgevel van de Ontmoetingskerk. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de egel een vaste rust- of voortplantingsplaats bezet in het plangebied.

Door het slopen van de kerk, worden vleermuizen mogelijk verstoord en gedood en wordt de verblijfplaats vernield. Om het kerkgebouw te mogen slopen, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Het ontwikkelen van het plangebied rondom het kerkgebouw, heeft geen negatief effect op de zomer- en paarverblijfplaats in het kerkgebouw.

De functie van de omgeving van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen wordt niet aangetast door uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

HOOFDSTUK 6 GELDIGHEID

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegde gezag (provincie Overijssel) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”